

28-án Dumaine francia külügyi protokollfőnöknél tett látogatásáról küldött jelentésében (MOL XIX-J-30-a) erről a következőket írja:

„Megemlítettem, hogy a követségi sajtóattachénak felügyelete mellett magyar sajtó- és dokumentációs iroda alakult, amelynek szervezője Fejtő Ferenc, és amelynek keretében még néhány Franciaországban élő magyar újságíró működik, abból a célból, hogy a francia újságírókat kulturális, gazdasági és szociális témájú anyaggal ellássa.”

Erős látogatásának fő célja az volt, hogy szóvá tegye az illetékes francia szervek eljárásának szigorodását vízumügyekben. Közölte Dumaine-nel: „A magyar követségek nemcsak hogy a diplomata és szolgálati útlevelek birtokosainak adnak azonnal vízumot, anélkül, hogy erre felhatalmazást kellene kérniök, hanem újabb rendelkezések értelmében a diplomaták családtagjainak, személyzetének stb. is adhatnak diplomatavízumot még akkor is, ha csak közönséges francia útlevelel rendelkeznek. Hozzáfűztem, hogy ez Károlyi követ úr ilyen irányú kívánásainak is következménye.”

400. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 17.)

Tárgy: Franciaországi és észak-afrikai konzulátusok ügye

Fenti számú jelentésem kiegészítésére,¹ valamint Miniszter Úr 4214/1-1947 és 7360/1-1947 sz. rendeleteire tisztelettel jelentem az alábbiakat:

Értesülésem szerint több franciaországi városban, a volt tb. konzulok továbbra is fejtenek ki bizonyos adminisztratív funkciókat, állítanak ki igazolványokat és úgy tüntetik fel magukat, mintha most is volna hivatalos megbízatásuk. Ez a helyzet annál sérelmesebb, mivel a szóbanforgó személyek a régi rezsim kiválasztottjai voltak, így tevékenységük demokratikus magyar szempontból semmi esetre sem kívánatos. Ezen visszás helyzet megszüntetésére, valamint a célból, hogy a kiválasztandó új tb. konzulok személyére nézve a helyszínen szerezzek tájékoztatást, szükséges volna, hogy a követség egy-egy tisztviselőjét esetenként kiküldhessem e feladatok elvégzésére.

Tisztelettel kérek erre nézve Miniszter Úrtól sürgős felhatalmazást.²

MOL XIX-J-1-k 2. doboz (eredeti)

¹ L. e kötet 379. sz. levelét.

² A Külügyminisztérium 1948. január 19-i válaszában közölte Károlyival: „Értesítem Követ Urat, hozzájárulok ahhoz, hogy a kiválasztandó új tb. konzulok személyére vonatkozó helyszíni tájékozódás céljából a követség egy-egy tisztviselőjét komoly szükség fennforgása esetén vidékre kiküldhesse.” (*fogalmazvány, uo.*)

401. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 18.)

Mint már ismételten jelentettem, a nyugatosok beözönlése Franciaországba a nyugat-németországi és nyugat-ausztriai zónákból állandóan tart. Ennek folytán Franciaországban ma már egy több ezer főre rúgó új magyar emigráns tömeg van, amely elhelyezkedést keres és orientálódik különböző politikai lehetőségek között is.

Hivatalos magyar részről többször hangoztatták azt a szempontot, hogy meg kell akadályozni azt, hogy Franciaországban az új emigrációnak reservoirja alakuljon ki, amely a magyar demokrácia elleni politikai akciók számára tömegbázist alkothat. Erre való tekintettel úgy a párizsi magyar követség, mint a hazahozatali megbízott és a vöröskereszt megbízott azon igyekezünk, hogy a hazatérni szándékozókot hazajuttassuk, és hogy még az ingadozókat is meggyőzzük arról, hogy otthon ők elhelyezkedést és életlehetőséget találhatnak. Ha azonban azt akarjuk elérni, hogy az új emigráció megnyer-

hető, habozó része bizalmasan tekintsen a magyar demokrácia és annak szervei iránt, akkor mindent meg kell tennünk, hogy őket átmeneti franciaországi tartózkodásuk idején is a további erkölcsi és anyagi zülléstől megóvjuk. Éppen ezért helyesnek tartom azt, hogy a franciaországi Magyar Demokratikus Egyesület munkaközvetítő irodát nyitott a Magyar Házban azzal a céllal, hogy a munkát kereső volt hadifoglyokat és deportáltakat munkához juttassa, és az arra szoruló és a támogatást megérdemlő egyes személyeket esetleg segélyezze is.

Véleményem szerint azonban ez az iroda, amely a követség felügyelete alatt működik, hivatásának nem tehet eleget, ha megfelelő pénzügyi támogatást neki nyújtani nem tudunk. Tudomásom szerint az új költségvetési keret lehetővé teszi, hogy a külföldi magyarok támogatására szánt összegből Párizsba is jusson el megfelelő rész. Erre való tekintettel javasolnám, hogy a Magyar Demokratikus Egyesület párizsi munkaközvetítő irodáját havi 40 000 frank szubvencióval támogassuk, amely szubvencióból egy munkaközvetítő, egy gépiprózó fizetése és a legszükségesebb dologi kiadások fedezhetők.

A munkaközvetítő iroda eredményes működéséhez azonban az is kell, hogy megfelelő segélyalap felett rendelkezünk, amelyből a követség és az iroda egyetértésben időnként segélyezné az arra rászorulókat. Főképp éjjeli menedékhelyen való elhelyezőről és étkeztetésről, esetleg úti segélyről lehetne szó.

Tisztelettel javaslom ezért, hogy a Külügyminiszter Úr a megfelelő havi segélyalapot a követségen létesíteni szíveskedjék. Véleményem szerint ennek az összegnek havonta legalább 20–25 000 fr-ra kellene rúgnia. Ebből az összegből természetesen nemcsak az új emigráció nélkülöző tagjait segélyeznék, hanem a régi demokratikus emigráció azon tagjait is, akik önhibájuk folytán,¹ munkanélküliség vagy betegség folytán súlyos helyzetbe kerültek.

Ez a karitatív és szociális tevékenység természetesen csak azon magyarok felé irányulna, akik a magyar demokratikus szempontokból nyereséget jelentenének. A háborús bűnösöknek és a hivatalos ellenforradalmároknak az a csoportja, amely ma Franciaországban él, továbbra sem kapna támogatást a követségtől vagy a demokratikus szervektől. Mint már 154/pol és 124/pol szám alatt Miniszter Úrnak jelentettem, a háborús bűnösök és a németekkel önként együttműködők listájának átadása nélkül a francia hatóságoknál sem tudunk lépéseket tenni abban az irányban, hogy a francia hatóságok ezeknek az elemeknek a Franciaországba való özönlését és itt maradását megakadályozzák.

Tekintettel arra, hogy a politikai helyzet Franciaországban néhány hónapon belül ismét lényegesen jobbra toródhat és hogy ezzel kapcsolatban a kelet-európai fasiszta emigránsok tevékenysége és szervezkedése ismét erősen fokozódhat, kérek a jelentésben foglaltak ügyében Miniszter Úrtól sürgős intézkedést.²

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (fogalmazvány)

¹ Az eredetiben így. Nyilván elírás – önhibájukon kívül helyett.

² Válaszul a miniszter megbízásából Sebestyén Pál követ 1948. január 20-án közölte Károlyival, hogy az FMDE munkaközvetítője részére a követségen keresztül havi 40 000 frankot utal ki, melynek felhasználásáról időnként jelentést kér. (MOL XIX-J-30-a)

402. KÁROLYI MIHÁLY MOLNÁR ERIKHEZ

(Párizs, 1947. december 18.)

Fenti számú rendeletre való hivatkozással csatoltan pótlólag felterjesztem Mandorff Gyula konzuli igazgatási s. felügyelő 9/Biz. – 1947 számú jelentését.¹